

กองพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (กพพ.)

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

"กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสวัสดิการสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม"

ภารกิจ

- พัฒนารูปแบบ แนวทางในการพัฒนาสังคม กลุ่มสมาชิก นิคมสร้างตนเอง กลุ่มราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานการพัฒนาสังคม กลุ่มสมาชิกนิคมสร้างตนเอง กลุ่มราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนิคมสร้างตนเอง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินกิจกรรมตามโครงการพระราชดำริ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการพระดำริ และโครงการอื่นที่ได้รับมอบหมาย
- กำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้สังกัด รวมทั้งปฏิบัติงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมายภายใต้ภารกิจของ กพพ.

สมาชิกนิคมสร้างตนเอง

บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในนิคมสร้างตนเอง เพื่อตั้งเคหสถานอยู่อาศัยประจำ และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งตาม พรบ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511

- 43 แห่ง 32 จังหวัด
- ครอบคลุม 36 จังหวัด

282,561 คน

ประชากรในเขตนิคมฯ ทั้งหมด 1,398,849 คน

- พื้นที่ตาม พรฎ. รวม 6,250,554 ไร่
- พื้นที่จัดสรรได้ 4,432,410 ไร่ (70.9%)
- พื้นที่จัดสรรไม่ได้ 1,818,144 ไร่ (29.1%)

ราษฎรบนพื้นที่สูง

บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ที่พักอาศัยและดำรงชีพอยู่ในพื้นที่สูงที่เป็นชุมชน ซึ่งศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูง ได้จัดทำทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูงไว้แล้ว รวมถึงราษฎรพื้นราบที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพอยู่บนพื้นที่สูงไม่ต่ำกว่า 3 ปี

10 ชนเผ่า
ครอบคลุม 20 จังหวัด

1,387,579 คน

- ราษฎรที่ต้องการความช่วยเหลือ 151,867 คน (TPMAP,65)

กลุ่มเป้าหมายพิเศษ

ราษฎรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง อำเภอแม่อน ตามพระราชดำริ จ.เชียงใหม่ และราษฎรในพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ฯ จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.เพชรบุรี

ประชากรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ 3 แห่ง

26,862 คน
8,746ครัวเรือน

กลไกขับเคลื่อน

ส่วนกลาง 1 ฝ่าย 5 หน่วยงาน

- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- กลุ่มพัฒนานิคมสร้างตนเอง
- กลุ่มพัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูง
- กลุ่มนโยบายและแผนงาน
- กลุ่มโครงการตามพระราชประสงค์และโครงการตามพระราชดำริ
- กลุ่มโครงการพระดำริ

ส่วนภูมิภาค 63 หน่วยงาน

- นิคมสร้างตนเอง 43 แห่ง
- ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูง 16 แห่ง
- ศูนย์ประสานงานโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ 3 แห่ง
- พิพิธภัณฑสถานเรียนรู้ราษฎรบนพื้นที่สูง 1 แห่ง

กลุ่มเป้าหมายในชุมชนเพียงหลวง

เด็ก ครอบครัว ประชาชนทั่วไป และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ชายแดน ครอบคลุม 20 จังหวัด

2,000 คน

งานพัฒนานิคมสร้างตนเอง

VISION

"สมาชิกนิคมสร้างตนเองมีความมั่นคงในอาชีพและที่ดินทำกิน
ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนฐานการมีส่วนร่วม
จนสามารถหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน"

กฎหมาย

พระราชบัญญัติ
จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ
พ.ศ. 2511
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กลไกการขับเคลื่อน

43 นิคมสร้างตนเอง
32 จังหวัด
ครอบคลุม 36 จังหวัด

สมาชิกนิคม

จำนวน 282,561 คน

ประชากรในเขตนิคม

ชาย 690,953 คน
หญิง 707,896 คน
รวม 1,398,849 คน

ครัวเรือนเปราะบาง

TPMAP
จำนวน 13,604 ครัวเรือน

การพัฒนาคุณภาพชีวิต

พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของ
สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ทั้งทางเศรษฐกิจ
สังคม สวัสดิการสังคม และสิ่งแวดล้อม

- **ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน : Housing Support**
ปรับปรุงซ่อมแซมที่พักอาศัยให้แก่ครอบครัวยากจนในพื้นที่
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นิคมสร้างตนเอง 7 แห่ง เป้าหมาย
ทั้งสิ้น 20,241 หลัง **ผลการดำเนินงานและเป้าหมาย**
(ปี 59-67) 16,778 หลัง คงเหลือ 3,463 หลัง
(แผนดำเนินการถึงปี 71)

- **ส่งเสริมการพัฒนาสังคมด้วยระบบเศรษฐกิจเพิ่ม
มูลค่า : BCG Model**

ส่งเสริมให้สมาชิกนิคมฯ และราษฎรในพื้นที่มีอาชีพที่มั่นคง
มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตัวเองและครอบครัวได้
โดยส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทาง BCG และแปรรูปเป็น
ผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน รวมถึง
การจัดจำหน่ายในรูปแบบต่างๆ

- **BCG and Traditional Attractions**

นิคมฯ กระเสี้ยว , นิคมฯ ประจวบฯ , นิคมฯ
เขื่อนอุบลรัตน์ ,
นิคมฯ ทุ่งโพธิ์ทะเล , นิคมฯ โนนสัง , นิคมฯ
ปราสาท นิคมฯ ระยอง
ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูง จ. ตาก ,
จ.แม่ฮ่องสอน และจ.ลำพูน

งานหนังสือสำคัญและสินเชื่อ

- การออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. 3)
- การบรรจุสมาชิกนิคมฯ
- การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
- การขออนุมัติออกสำเนา น.ค. 3 แทนฉบับที่สูญหาย
- การขออนุมัติยกเลิกและออก น.ค. 3 ฉบับใหม่
- งานสินเชื่อของนิคมฯ

งานจัดทรัพยากรนิคม

- การอนุญาตให้ใช้ที่ดินสงวนในเขตนิคมสร้างตนเอง
- การตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาอนุญาตให้ใช้
ที่ดิน บันทึกข้อตกลง
- การต่อสัญญา การโอนสิทธิ์ การรับสิทธิ์ ยกเลิกให้ใช้
ที่ดินสงวนในเขตนิคม
- รวบรวมจัดทำรายงานการชำระเงินบำรุงกิจการนิคมฯ
- จัดทำข้อมูลผู้ได้รับอนุญาตใช้ที่ดินสงวนในเขตนิคมฯ

งานรังวัดที่ดินและแผนที่

- การจัดทำแผนงานสำรวจรังวัด
- การขออนุมัติส่งช่างสำรวจไปดำเนินการตามแผนฯ
- การจัดทำข้อมูล/แผนที่ แปลงที่ดินประเภทต่างๆ
- การตรวจสอบที่ดินเพื่อแก้ไขข้อพิพาท
- จัดทำและรวบรวมข้อมูล One Map และข้อมูลที่ดินนิคมฯ

งานสนับสนุนนิคมสร้างตนเอง

- ออกแบบแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก
นิคมสร้างตนเองและราษฎรในพื้นที่
- จัดทำข้อมูลนิคมสร้างตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ
การพัฒนางานนิคมสร้างตนเอง
- สนับสนุนการดำเนินงานนิคมสร้างตนเองทุกแห่ง
- พัฒนาระบบงานนโยบายและการบริการที่มีคุณภาพ
- ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้
(ในนิคมสร้างตนเอง 7 แห่ง)

งานราชภูมบนพื้นที่สูง

VISION

"ราชภูมบนพื้นที่สูงเข้าถึงสวัสดิการ พัฒนาสู่
การพึ่งพาตนเอง บนฐานการมีส่วนร่วม"

นิยาม

บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขา 10 ชาติพันธุ์ ภายใต้ภารกิจที่พักอาศัยและดำรงชีพอยู่ในพื้นที่สูง ที่เป็นชุมชนที่ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง ได้จัดทำทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูงไว้แล้ว รวมถึงราชภูมบนพื้นที่สูงที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพอยู่บนพื้นที่สูง ไม่ต่ำกว่า 3 ปี

กฎหมาย

มติ ครม. วันที่ 7 ก.พ. 32
เกี่ยวกับกำหนดนโยบายการพัฒนา
และสงเคราะห์ชาวเขา

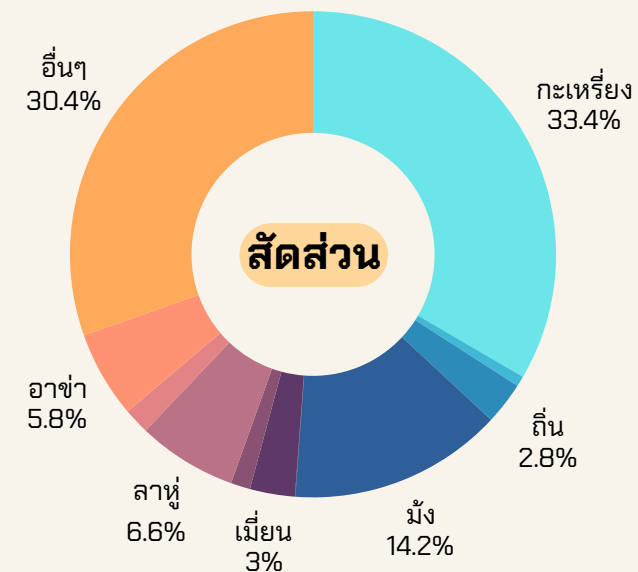
กลไกการขับเคลื่อน

16 ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง
ครอบคลุม 20 จังหวัด
1 พิพิธภัณฑสถานเรียนรู้ฯ จ. เชียงใหม่

ข้อมูลประชากร

1,387,579 คน

- 471,610ครัวเรือน (ธ.ค. 65)
- ราชภูมที่ต้องการความช่วยเหลือ 151,867 คน (TPMAP,65)

แบ่งตามชนเผ่า

ชนเผ่า	จำนวนประชากร
กะเหรี่ยง	463,624 คน
ม้ง	197,594 คน
เมี่ยน (เย้า)	41,459 คน
ลีซู	23,845 คน
อาข่า (อีก้อ)	80,175 คน
ลาหู่ (มูเซอ)	91,716 คน
ขมุ	9,600 คน
ลัวะ	17,945 คน
ถิ่น	39,067 คน
มลาบรี	504 คน
อื่น ๆ	422,050 คน

ประเด็นการขับเคลื่อน

การส่งเสริมอาชีพ/รายได้

ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ชนเผ่า พร้อมการฝึกอบรมสร้างกลุ่มอาชีพตามทุนสังคม การใช้สื่อออนไลน์ในการทำการตลาด พร้อมยกระดับผลิตภัณฑ์และการสร้างอัตลักษณ์ของแบรนด์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

การเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน

กลไก ศรส. และ ศสส. ใช้ชุมชน ภาคิเครือข่ายในชุมชน และประชาชนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางตามความต้องการของชุมชน ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการสวัสดิการสังคมบนพื้นที่สูง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน

การส่งเสริมวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชนบนพื้นที่สูง

พัฒนาวิถีชีวิต อัตลักษณ์ชุมชน เพื่อการจัดสวัสดิการชุมชนบนพื้นที่สูง ส่งเสริมความรู้การบริหารจัดการชุมชน โดยใช้กลไกการท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรมในพื้นที่

งานพระธรรมจาริก

สนับสนุนในส่วนของพระภิกษุ ฆราวาส อาศรม ศูนย์ฝึกอบรม การปลูกฝังคุณธรรมแก่ราชภูมบนพื้นที่สูง และจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาควบคู่ไปกับการส่งเสริมการจัดการสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่

งานโครงการตามพระราชประสงค์ พระราชดำริ พระดำริ และโครงการหลวง

VISION

“ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน รวมถึงสามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

ข้อมูลประชากร

ประชากรในพื้นที่โครงการ
หมู่บ้านสหกรณ์ 3 แห่ง

26,862 คน

8,746 ครัวเรือน

พื้นที่ดำเนินการ 79,360.25 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ

- โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง อำเภอแม่ออน ตามพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง-ป่าละอู หุบกะพง ดอนขุนห้วย หนองพลับ-กัลดีหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี

การบริหารจัดการที่ดิน

การจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัย และทำการเกษตรพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี โดยไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน ตกทอดถึงลูกหลานได้

ประเด็น การขับเคลื่อน

กลไก การขับเคลื่อน

โครงการตามพระราชประสงค์ และโครงการตามพระราชดำริ

2 คณะ
อนุกรรมการฯ

- คณะกรรมการโครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง อำเภอแม่ออน ตามพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- คณะกรรมการอำนวยการโครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง-ป่าละอู หุบกะพง ดอนขุนห้วย หนองพลับ-กัลดีหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี

พล.อ. ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานกรรมการ / อวส. กรรมการและเลขานุการ

โครงการหลวง

บูรณาการร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการโครงการหลวง พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขา ลดการปลูกฝิ่น พื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร 13 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน ตาก น่าน กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก กาญจนบุรี อุตรดิตถ์ และเลย

โครงการพระดำริ

ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ บูรณาการสนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชนเพียงหลวง 18 แห่ง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน อันนำไปสู่สังคมแห่งสันติสุข เอื้ออาทร น่ายุ และยั่งยืน

งานในชุมชนเพียงหลวง

กลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ 2567

เด็กนักเรียนเพียงหลวงฯ ครอบครัว
และประชาชนทั่วไป ในชุมชนเพียงหลวง

2,000 คน

พื้นที่ดำเนินการ

20 จังหวัดชายแดน
แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย น่าน เลย หนองคาย บึงกาฬ
นครพนม มุกดาหาร อ่างนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ
สุรินทร์ บุรีรัมย์ สระแก้ว ตราด กาญจนบุรี ชุมพร ระนอง สตูล

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ประชาชนและชุมชนในพื้นที่ชายแดนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ด้วยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

แนวทาง การขับเคลื่อน

สร้างพลเมืองแห่งอนาคต

สุขวิถีด้วยชีวิตพอเพียง

สร้างสังคมแห่งโอกาส

สานพลังเครือข่าย